

დავით წერეთლიანი

მარიამობის უქმობანი

„უქმი იძახა დათვიამა,
მარიენობა შემოვიდა...“

პოეზიითვე დავიწყებ:
„მარიენობა შემოვიდა“... ეს უკვე ვთქვით.
„ვხედავ, ცა როგორ უღალღებდა მარიამობის
დამლევს“... ვთქვით ბარემ ესეც. ჩემი საყვარელი
სტრიქონია.
დანარჩენი — რასაც წავედები, ანუ რასაც
ფიქრი შემთხვევიდან შემთხვევამდე მოიტანს.
ძირითადი აქცენტი მაინც ალბათ პოეზიაზე
გაკეთდება.

იტალიური „კომედია დელ არტეს“ თეა-
ტრალური ნიღბები მართლა ისეთი ყოვლისმომ-
ცველნი არიან, როგორც მე მესახებთან, მარ-
თლა სრულად აერთიანებენ ყველა ლიტერატუ-
რულ ტიპსა და ხასიათს?
სამწუხაროდ, მათ ისე კარგადაც არ ვიცნობ,
რომ დასმულ შეკითხვას დამაჯერებელი პასუხი
გავცე.
მაგრამ ფაუსტი და მეფისტოფელი — მათთან
ურთიერთობაში წლები მაქვს გატარებული —
აშკარად პიერო და არლეკინია. გენიალურად და-
მუშავებული, რაც მათ აბსოლუტურ ინდივიდუა-
ლობას ანიჭებს.
ნიღბების ფაუსტურმა გამოცდილებამ ახალი
თვალთახედვა გამიხსნა.
დონ კისოტიცა და სანჩო პანსაც არლეკინი და
პიეროა, აგრეთვე გენიალურად დამუშავებული.
აუცილებელი სულაც არ არის, რომ ორივე ამ
ნიღაბმა მუდამ წყვილად იაროს.
ჰამლეტი არლეკინია, რომელსაც თავისი პიე-
რო არა ჰყავს.
რალა შორს წავიდეთ, ჩვენი ავთანდილიც არ-
ლეკინია, არც მას ჰყავს თავისი პიერო.

„ჰამლეტი ფაუსტზე ჭკვიანია“, სადღაც წამი-
კითხავს. არ გამოვრიცხავ, სიმართლაც იყოს. სი-
ჭკვიანეში ალბათ ბასრი და მოქნილი გონება იგ-
ულისხმება.
მაგრამ ჰამლეტის საპირნონე ფაუსტი არც
არის. არამედ მეფისტოფელი.
მასთან ორთაბრძოლაში კი, ძალზე საეჭვოა,
სასწორი ჰამლეტისკენ გადაიხაროს.

ფაუსტის გახსენებაზე.
მძლავრ ერუდიტს ილიაუნდიან, პროფესორსა
და, იმედია, მომავალ აკადემიკოსს, როგორც გამ-
ოირკვა, ძალიან მოსწონს ასეთი სტრიქონები:
— საით მიდიხართ თქვენ აქეთკენა?
— ჩვენ მონადირის სახლისკენ. თქვენა?
არათუ მოსწონს, გამჭვირვალედაც კი მიმანი-
შნა, რომ სასურველი იქნებოდა, „ფაუსტის“ მეორე
ნაწილის თარგმნისას, დაახლოებით მაინც, რამ-
დენადაც შევძლებდი, ამ დონეზე მემუშავა.
ახლა, როცა „ფაუსტის“ მეორე ნაწილიც გამომ-
ცემლობას გადავეცი, ხსენებულ ერუდიტს (და,
იმედია, მომავალ აკადემიკოსს) მინდა ბოდიში
მოვუხადო: მისი სურვილის შესრულება ვერ შევ-
ძელი, ამგვარი რამ ჩემს ძალას აღემატებოდა.

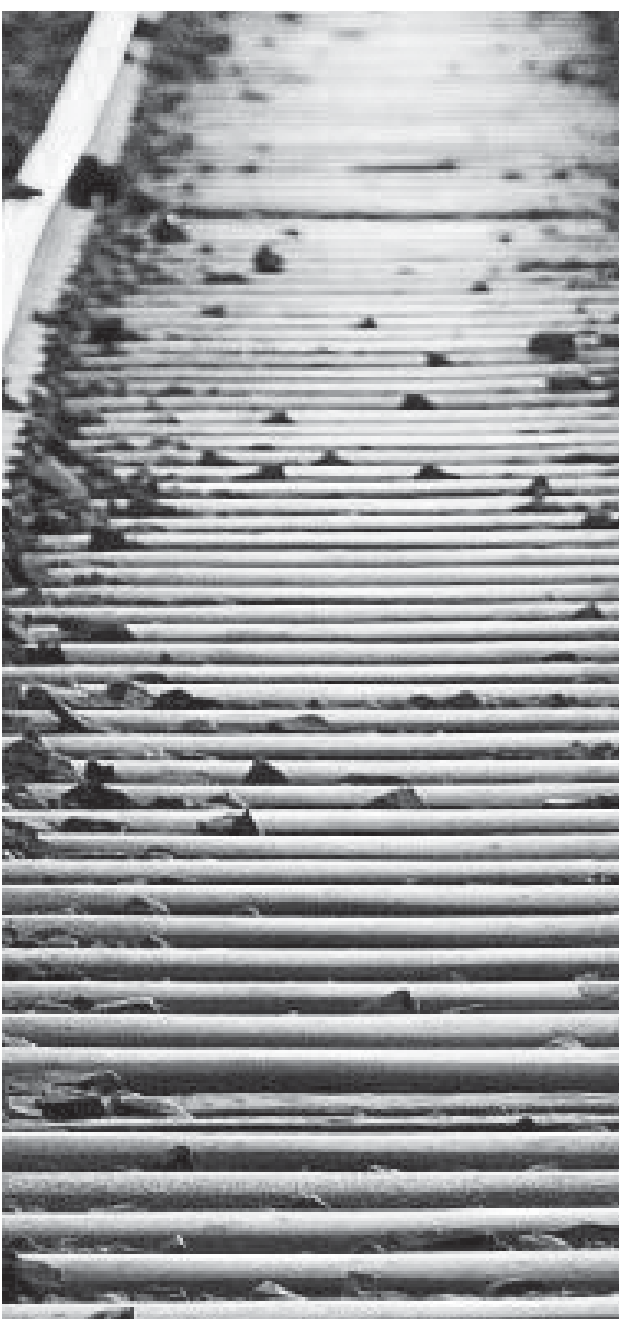
VI

ეთერ თათარაიძე

— დედა, ჯამ ბოლო დროსაც
სევდიან ლექსებს სწერავ, —
ჩემ თუთიკომ მითხრ.
— ჰო, ჩემ ლექსებს ნისლ ხვიავ,
ჯანლ ხვიავა-დ ფითრ...
ძალის-ძალით თავს ვირთობ,
ლოდმბულ მუწლებს მივსთრ...
გულიც მეთა' დამელალ,
სიმართლე რო გითხრ...

VIII-IX

ვახტანგ ჯავახაძე

ისევ გალაკტიონი

ინტერმედები

ნიგნისთვის „უცნობი“

რატომღაც

1949 წლის 19 დეკემბერს რატომღაც მაინცად-
ამაინც „ИМЕЛ“-ის ანუ მარქს-ენგელს-ლენინის
ინსტიტუტის შენობაში გართობა-გალექსა:

ამ საუკუნის მერანს
ვერვინ დაუჭერს აღვირს,
ბევრი დაღვარა სისხლი,
უფრო მეტს კიდევ დაღვრის.

ორი დღის შემდეგ გენერალისიმუს სტალინს 70
წელი შეუსრულდა და მთელმა იმპერიამ იზეიმა
მრგვალი თარიღი.

ემიგრანტების რჩეული

1981 წელს ქართველ ემიგრანტთა ჟურნალ
„თავისუფლების ტრიბუნაში“ 1924 წლის აჯანყებ-
ის მონაწილემ და შემდგომ პარიზში საქართველოს
საელჩოს თანამშრომელმა ვალიკო ჩუბინიძემ გა-
მოაქვეყნა მოგონება „ჩემი დღიურიდან“.
როგორც ირკვევა, 1927 წელს მას ესაუბრა დევნი-
ლი მთავრობის წევრი ნოე რამიშვილი, რომელსაც
განეზრახა რომელიმე ანტიკომუნისტი მწერლის
გადმოხილება. ვალიკო ჩუბინიძეს დაუსახელებია
ოთხი: გალაკტიონ ტაბიძე, კონსტანტინე გამსახ-
ურდია, დავით თურდოსპირელი (ჩხეიძე) და
გრიგოლ რობაქიძე. რამიშვილის შეკითხვაზე —
რომელია უფრო აქტიური და რომლის ჩამოყვანაა
ყველაზე სასურველი, ჩუბინიძეს შეუთავაზებია
გალაკტიონ ტაბიძე და გაუხსენებია გალაკტიონ-
ის პოემა „მოგონებები იმ დღეებისა, როცა იელ-
ვა“, რომელიც აკრძალეს. სოციალ-დემოკრატიუ-
ლი პარტიის ბიუროს აურჩევია კომისია ამ საკ-
ითხის მოსაგვარებლად, მაგრამ, როგორც ჩუ-
ბინიძე აღნიშნავს, ჯერ ტაბიძეს და შემდეგ გამ-
სახურდიას თავი შეუკავებიათ — საქართველოში
მეტის გაკეთებას შევძლებთო. ჩუბინიძე აღნიშ-
ნავს აგრეთვე: 1935 წელს პარიზში ჩამოსულ
გალაკტიონ ტაბიძესთან შეხვედრას ცდილობდნენ
სიმონიკა ბერეჟიანი, ილია ზდანევიჩი და გოგი
ნოზაძე, მაგრამ არ ვიცი, ისინი მიიღო თუ არა
გალაკტიონმაო.
ჩვენ ვიცით ამ შეკითხვის პასუხი და ახლა ისიც
შევიტყვეთ, რომ ჩუბინიძის მიერ დასახელებული
ილია ზდანევიჩის ენერგიული მცდელობა გალაკ-
ტიონთან შეხვედრისა ერთპიროვნული მონადინე-
ბა არ ყოფილა.
როგორც ნოდარ ტაბიძე გვაუწყებს, 1921 წელს
„ემიგრანტთა წასაყვან მწერალთა სიაში გალაკ-
ტიონიც მოხვდა“.
აქ დროული იქნება მოვისმინოთ აშკარად ნა-
ბახუსევი გალაკტიონის 1929 წლის გაჭიანურებუ-
ლი რუსული:
— Я очень! очень! очень! очень! очень! очень!
очень! очень! очень! очень! очень! очень!
очень! очень! очень! очень! очень люблю тебя,
моя, моя Грузия!

X-XI

ჯადოსნური ჰანგები

„კარიბჭის თალი გაიარეს ბერენმა და ლუთიენმა და მიხვეულ-მოხვეულ კიბეზე დაეშენენ; მსგავსი გამირობა არც ერთ ელფსა და ადამიანს არ ჩაუდენია... მკაცრად დახედდა მორგოთმა ლუთიენს, მაგრამ ელფ ქალწულს მისთვის თვალი არ მოუშორებია; ვინაობა გაუხიზნა და შესთავაზა, მენესტრელთა დარად სიმღერას გიმღერებო. მისი სილამაზის დანახვაზე ავიწოდოთ ალევსო გული მორგოთს... თავის-სავე ღვარძლმა აცდუნა იგი, რამეთუ ხელი არ ახლო ლუთიენს, დაე, იმღეროსო, თავად კი თავდავიწყებას მიეცა. მაშინ დაუსხლტა მის მზერას ლუთიენი და წყვილიდან მოისმა სიმღერა იმდენად საამური და დამაბრმავებელი, რომ მორგოთი უნებურად სმენად იქცა...“ (ტოლკინი, „სილმარილინი“).

ჯადოსნური ჰანგებით მოიხიზნა ურჩხული, ღრმა ძილმა შეიპყრო, მის ადრინდელ სამყოფელზე უფრო ნაზოდა. ბერენმა და ლუთიენმა კი გვირგვინში ჩასმული ბრწყინვალე სილმარილი მოპარეს. ტოლკინის თხზულებიდან მოყვანილმა ციტატამ მკითხველს ალბათ უძველესი მითი გაახსენა ასეთვალა არგუსის შესახებ, რომელიც ასევე მომხიბვლელი მუსიკით ჩააძინეს, დატყვევებული იო კი გაათავისუფლეს. აღნიშნული ლეგენდის ერთგვარ გაგრძელებად უნდა მივიჩნიოთ ჰეროდოტეს მოსაზრება, რომ ვითომდაც ჰერმესის მიერ გაათავისუფლებული იო მოგვიანებით კოლხეთში აღმოჩნდა. თურმე მედეას გატაცების შემდეგ აიეტის ელჩს, რომელიც მეფის ქალიშვილის დაბრუნებას ითხოვდა, ბერძენმა უპასუხეს, თქვენ ხომ იო არ დაგვიბრუნეთ, არც ჩვენ დაგვიბრუნებთ მედეასო. თქმულებას იოს კოლხეთში დაფუძნების შესახებ მოგვიანებით ჩავუღრმავებდით, ამჯერად კი კვლავ ტოლკინის „სილმარილინი“ დავუბრუნდეთ, რომელიც ერთგვარ შიდა ლაბორატორიას წარმოადგენდა. სწორედ ამ თხზულებაში დამუშავებული თემები განავრცო შემდგომში მწერალმა თავის ნაწარმოებებში, განსაკუთრებით კი „ბეჭდების მბრძანებელი“.

რა არის სილმარილები და ვინ შექმნა ისინი უცნობი ნივთიერებისგან? სილმარილები ელფი ფანტორის ნახელებია, რომლის წინასახედაც პრომეთე უნდა მივიჩნიოთ. ბრილიანტის კრისტალებს ჰგავდნენ ისინი, „ოღონდ ანდამატზე უმტკიცესნი იყვნენ...“ კრისტალები მათთვის ერთგვარი ჭურჭელი იყო, რომელშიც მოქცეული გახლდათ „ცეცხლი ცხოველმყოფელი“, სამოთხის ბაღის „ვალინორის“ მსგავსი ხეთა ნათების „შერწყმით“ რომ შექმნა ოსტატმა. ცხადია, აქ საუბარი არაა ცეცხლი და მთავარე ჩამოვარდება, როცა ფანტორი დაბრუნდება ლოდინის დარბაზიდან, ანუ, ტოლკინის აზრით, სამყაროს აღსასრულის (მეორედ მოსვლის) ფაზს. „სილმარილინი“ პრომეთე-ფანტორი საკმაოდ რთული პერსონაჟია. ის თითქოს ბნელ ძალას (მელკორს) ებრძვის, რომელსაც შემდგომში „მორგოთი, ბნელი

თომას მანი ინიციაციურს უწოდებს ისეთ თხზულებებს, რომელთა გმირებიც მალღებთან თავდაპირველი დონიდან სხვადასხვა ზღუდეების გადალახვითა და სულიერი ძალების გააქტიურებით. მსგავს თხზულებებს ადვილად გამოარჩევს მკითხველი სხვა ყოფით თემაზე დაწერილი ნაწარმოებებისგან, რადგან მათ რამდენიმე საერთო ნიშან-თვისება აქვთ: შეხვედრა საკუთარ ორეულთან (რომელიც ხან დაკარგული მამის პოვნით გამოიხატება, ხან კი — მეგობრის); ჰადესში (ჯოჯოხეთში) ჩასვლა; პოლიარზეზულ აზროვნებაზე მალა დადგომა; ჩვეულებრივი ადამიანის სულიერი, კოსმიური ხედვის მოაზროვნებაზე ქცევა; შვიდი ვარსკვლავისა თუ ელვის მიღმა მდგომი არსების შეცნობა-გატაცება...

შვიდ ციურ სხეულს თხოვს შემწეობას ავთანდილი ნესტანის პოვნამდე; „სალხინებელში“ ცეცხლში დაუნველი ბეატრიჩეს გამოჩენას წინ უძღვის შვიდი ვარსკვლავისა და საიდუმლო სიბრძნის მცველის გრიფონის ხილვა; შვიდი ღვთაების ფანტასტიკურ სამყაროში ვითარდება მოვლენები ჯორჯ მარტინის საგაში „ყინულისა და ცეცხლის სიმღერა“, ბეატრიჩისავით ცეცხლში დაუნველ ხალხის კი დრაკონები იცავენ.

რატომ უნდა იქცნენ პლანეტა-ღვთაებებად „ულისეს“ პერსონაჟები რომანის ბოლოს? რა ფუნქციას ასრულებს შვიდი ვარსკვლავის სიმღერა ტოლკინის „სილმარილინი“? რას თუ ვის სდარაჯობს შვიდმაგი ელვით მოელვარე ხუმბაბა „გილგამეშიანი“? რომელ ლეგენდას ეფუძნება ურჩხულის მშვენიერი მუსიკით მოხიბვლა?

აი, კითხვები, რომლებიც უნებლიეთ გვებადება...

თემურ გაბუნია

ვის დარაჯობს ქერუბიმი?

მეუფე, მტერი და ა. შ. უწოდეს, მაგრამ ოსტატის უნებლიეთ ებმება „მელკორისგან ვალართათვის გაბმულ სიძულვილის ხლართებში“, რის გამოც მელკორს საფუძველი მისცა ეტრახბა: „ფანტორი ჩემი შეგირდი იყო და ყოველივე ჩემგან ისწავლო მალულად“. თუმცა, ავტორის აზრით, მელკორი ცრუობდა, შური უფრო ალაპარაკებდა, რადგან „არავის ისე არ სძულდა მელკორი, ვითარცა ფანტორს“. ასე უჩვეულოდ ახასიათებს ტოლკინი თავის ერთ-ერთ უმთავრეს პერსონაჟს — ელფ ფანტორს, სილმარილების შემქმნელს, რომელიც ბევრი რამით ჰგავს პრომეთეს, უპირველეს ყოვლისა კი ღვთაებრივი ცეცხლის არსი ნვდომით, რომელსაც მწერალი სამოთხის ხეების ნათებასთან აიგივებს. ამრიგად, ფანტორი ცდილობდა ადამიანებისთვის დაებრუნებინა ის, რაც მათ სამოთხიდან გამოძევებისას დაკარგეს. სწორედ ეს გახლდათ პრომეთეს უმთავრესი შეცდომა, ის ღვთაებრივი განჩინებას მკაცრად და უსამართლოდ მიიჩნევდა...

განსაკუთრებული როლი უკავია მუსიკას ირლანდიელი მწერლის ჯეიმზ ჯოისის შემოქმედებაშიც. მეტიც, შეიძლება ითქვას, რომ „ულისეს“ ზოგიერთი ეპიზოდი მთლიანად მუსიკალურ ეფექტებზეა აგებული. „მე ამ თავს ვწერდი მუსიკის ტექნიკური რესურსების სრული გამოყენებით. ეს ფუგაა მუსიკალური ნიშნებით: პიანოთი, ფორტით, რელენტანდით... მასში კვინტეტიც ჩნდება, როგორც Meistersinger-ში, ვაგნერის ჩემს უსაყვარლეს ოპერაში. მას შემდეგ რაც მუსიკალური ხელოვნების რესურსები და თავისებურებები გამოვიკვლიე, რათა ისინი ამ ეპიზოდისთვის გამომეყენებინა, მუსიკა უკვე აღარც მაინტერესებს. მე, მის უდიდეს თავყვანისმცემელს, აღარც კი შემიძლია მოვუსმინო, რადგან ყველა ნიუანსს ჩავწვდი, ასე რომ, მისგან სიამოვნებას ვეღარც ვიღებ“, უთხრა ჯოისმა თავის მეგობარ ჯორჯ ბორას „სირინოზების“ ეპიზოდის დასრულების შემდეგ. მოგვიანებით კი მწერალმა აღნიშნული ეპიზოდიდან ნაწყვეტები ოტოკარ ვეისის ნაუკითხა ვაგნერის Die Walkure-ზე წასვლის წინ. პირველი მოქმედების დასრულების შემდეგ ჯეიმზმა მეგობარს მოულოდნელად უცნაური შეკითხვა დაუსვა: „ჩემს სირინოზებში ხომ უკეთ ვიყენებ მუსიკალურ ეფექტებს?“ „არა“, უპასუხა ვეისმა. ჯოისი შეტრიალდა და წავიდა. როგორც ჩანს, განწყენდა უპირატესობა ვაგნერს რომ მიანიჭეს (Richard Ellmann, James Joyce, p. 473).

„ულისეში“ აშკარად იგრძნობა ვოკალისტიკის ნოსტალგია არმედგარი კარიერის გამო. არა მხოლოდ „სირინოზები“, არამედ მთლიანად რომანიც საოცრად მუსიკალურია. მუსიკას მწერლისთვის მისტიკური დატვირთვა აქვს, თითქოს სურს ჯადოსნური ჰანგების ურჩხულის ყურადღება მოაღუნოს, რათა ჰერმესივით ასთვალაბა არგუსისგან დატყვევებული იო გამოიხსნას, რომელიც ეგვიპტეში იზიდდა იქცა (ოვიდიუს ნაზონი, „მეტამორფოზები“). ჯორჯ რასელის თეოსოფიური საზოგადოების სახელი „ჰერმეტიკული“ სწორედ იოს გამათავისუფლებელი ჰერმესისგან წარმოდგება, საგულისხმოა, რომ

დის „სამივე ნაწილი („ჯოჯოხეთი“, „სალხინებელი“ და „სამოთხე“) ვარსკვლავების ხილვით სრულდება. ხოლო ბეატრიჩეს გამოჩენას შვიდი მნათობისა და საიდუმლო სიბრძნის მცველის გრიფონის (ფრთოსანი ლომის) ხილვა უძღვის წინ. დაიხ, „ღვთაებრივი კომედია“ ვარსკვლავური სიმღერაა, ისევე როგორც „ულისე“. განსხვავება ისაა, რომ პირველი ვენერა ურანიასადმი (წმინდა სიყვარულის ქალღმერთი) აღვლენილი საგალობელია, ხოლო მეორე — ვენერა პანდემოსის, საყოველთაო, სახალხო ქალღმერთის, რომელიც წარმართულ რომსა და ათენში ვნებისა და პროსტიტუციის მფარველად მოიაზრებოდა. ჯოისის რომანის „ულისეს“ პერსონაჟი, მოლი ბლუმი, მართლაც, „სახალხო და საყოველთაო“ ქალღმერთის განსხვავებაა, ამას მისი საყვარლების ნუსხაც ადასტურებს. ვინ აღარ ეტრფის მოლის: ვექილი, ეპისკოპოსი, მენახშირე, რაბინი, ქალაქის ლორდ მერი, ჯარისკაცი, მეზღვაური... ყველაზე ნიშანდობლივი კი ისაა, რომ „ულისეში“ მისტიკურ მამამ-შვილად მოაზრებული სტივენ დედლო-სისა და ლეოპოლდ ბლუმის შეხვედრა ბორდელში ხდება, რაც შემთხვევითი არ უნდა იყოს, რადგან საროსკიპოები ოდითგანვე ვენერა პანდემოსის (იშთარის) „ტაძრებად“ ითვლებოდა. ამრიგად, სტივენნი და ლეოპოლდი სწორედ იმ ქალღმერთის სამლოცველოში ხვდებიან ერთმანეთს, რომელსაც მწერალმა რომანის ბოლოს „პენელოპეს“ ეპიზოდში ერთგვარი წარმართული საგალობელი აღუვლინა...

ინიციაციური თხზულება

პირველი ინიციაციური თხზულება დაახლოებით 4000 წლის წინ შეიქმნა გმირზე, რომელმაც „სილრმე იხილა“. დაიხ, სწორედ ასე იწყება დასრულებული „გილგამეშიანი“, რაც მიგვახსენებს, რომ ნაწარმოების უმთავრესი თემა არა ფიზიკური გმირობებია (ურჩხულის მოკვლა, კედრონის ტყის გაკაფვა...), არამედ სულიერი. შუამდინარულ პოემაში გარკვეული თანამიმდევრობითაა ჩამოთვლილი მთელი რიგი ზღუდეები, რომელთა გავლის შემდეგაც ადამიანი „ერთი საფეხურით მალღებდა“, „ძმადნაფიცობა არის ინიციაციის პირველი ზღურბლი“, აღნიშნავს ზურაბ კიკნაძე „გილგამეშიანის“ შესავალში. თომას მანის „ჯადოსნური მთა“ ინიციაციური თხზულებაა. მის მთავარ გმირს, ჰანს კასტორპს, უწევს ანტიკური მისტიკებისთვის დამახასიათებელი მთელი რიგი დაბრკოლებების გადალახვა, რათა სულიერი, მოაზროვნე ადამიანად იქცეს. სულიერი ამაღლების გზაზე პირველი საფეხური ორეულის პოვნაა, რომლის ფუნქციასაც რომანში ჰანსის ნათესავი იოახიმ ასრულებს. დავოსის სამკურნალო სანატორიუმ „ბერგჰოფში“ კასტორპი სწორედ სწული ბიძაშვილის მოსანახულებლად ადის სულ რამდენიმე კვირით, მერე კი განუხსავლერული ვადით რჩება. სამკურნალო დაწესებულების ბინადრები ამ ორ ახალგაზრდას ხანდახან მითიურ ტყუუბებს, კასტორსა და პოლიდეკესაც კი

ფიქსა

ნაპირის ტალღები ნავეს რომ მიაქა-
ნავეს და ჭიქაში გალღვება ყინული,
ამ დროს თუ თვალს მოჰკრავ
ბოსფორზე იალქანს, —
გამოცლილ JAMESON-ს, —
შეავსებს სტიმული.

წყლის შხეფი მღელვარე სტიქიას მაგონებს
და მინდა გავანდო პირუთვნელ მეგობარს,
ბომფი რომ ნაგავში გაქექავს პაგონებს,
— stop kadr! — და
...ჩავლილა სასტიკი ეპოქა.

თბილისურ ეზოში მოლბერტს სხვა ფასი აქვს,
მხატვარი ჩარჩოზე გაჭიმავს მუშაობას,
საღებავს გაანდობს ქალაქის ხასიათს, —
შინაურ დიალოგს
და ელამ შუშაბანდს.

აივნის რიკულთან ვუკვდავყოფ ბარიშნას,
დეტალით იცნობა ეპოქის ამბავი...
ნათქვამი ივარგებს,
თუ თვალთ განიშნა,
რაც დარჩა უთქმელი და დაუსტამბავი.

ნიუ იორკის ღამეში, როგორც „ნუ გეშინის“,
ისმის Summertime... ელაა... ლუია...
ორი აკორდიდან იცნობა გერშვინი,
ვინც თავისუფლების
სთქვა: — ალილუია.

ცა, ყველა შორია, დუმილით ციურით...
იორკის,
ბოსფორის
და ვენეციურიც,
მაგრამ თუ შემოკრა თოლიამ ირაო,
უეცრად გახდება სივრცე მშობლიური.

და დგახარ წვიმაში... თუ ცას არ შეუში-
ნდები და სამყარო
რვეულში შეუშვი,
ოლონდ კი შეუშვი და თუკი შეუშვი,
სამშობლო გაკრთება ჩაკრულოს ხვეულში.

დგახარ და აიცდენ რეჟიმის შალაშინს,
მიდიხარ, მოგყვება ბაროკოს პასაჟი,
ცა გიცნობს, თვალისთვის დაკარგულს მასაში,
თუ გაკრთა უფალი
ამ ლექსის ფრაზაში.

უცხო

მე ამ ქალაქში უცხო ვარ ახლა,
მე ამ ქალაქში ვხდები ზედმეტი,
რადგანაც ვცხოვრობ საფლაგზე მალა,
თბილისი. კალა. გომის 11.

მინას ვარჩიე ცა ულიმიტო,
უკან ვაბრუნებ ბილეთსაც გემის
და თუ ვკამათობ,
მარტო იმიტომ,
სამშობლოდ იქცეს ქვეყანა ჩემი.

ყელში არ ჩადის მომთხლეო სითხე,
არ იკითხება
ის, რასაც წერენ...
და ვერ აგნებენ როდესაც მკითხველს,
ეტმასნებთან ერთმანეთს მერე.

წალეკავს ჭალას ბლოკის მასივი,
მოიკითხავენ შვილებს დედანი...
გამოვიხედავ დედნის ასლივით,
ლექსი დარჩება,
როგორც დედანი.

მე ჩემს ქალაქში უცხო ვარ ახლა,
მე ჩემს ქალაქში ვხდები ზედმეტი,
რადგანაც ვცხოვრობ საფლაგზე მალა,
თბილისი.
კალა.
გომის 11.

— მოდი, უჩემოდ შესცურე, გემო,
შენთან კამათსაც უკვე მოვეშვი,
რადგან ღირსებას ეძლევა გემო
ამ უცხოობის სიახლოვეში.

პალატა №6

სიტყვით ავაგე წიგნის Palazzo,
შენს სუნთქვას ვანდე
მე ჩემი აფრა,
მემორიალურ დაფის სანაცვლოდ
ყდაზე სპექტაკლის დავკიდებ აბრას.

დათო მალრადე

დეკორაცია: გემი, ბაგირი,
ჩამოდის ქალი
ნიმბით „Dior“-ის...
და მოციქული პეტრეს მაგივრად
წყლის პედესტალზე დგას აქტიორი.

ქალს უცდის ლექსი, —
ნაპერწკალს დენთი,
ტაძარში ისევ გამართეს დახლი,
— ნუ შეეჭვდები! — მზად არის შენთვის
სასამართლო და შემლილთა სახლი.

— ნუ შეეჭვდები! და იღბალს ენდე,
რადგანაც ერთხელ სიტყვას ეშვილე,
გაახსენდებით ასი წლის შემდეგ,
ასი წლის შემდეგ ისევ შემლილებს.

მოქსოვილია პოეტზე მითი,
მოედინება სიტყვა გესლივით,
გამყვრილია მსაჯულის თითი:
— თქვენო ღირსებავ,
აი, შემლილი!

ფსიქიატრიულ სახლის პალატებს
სიცივე მოაქვს მორგის კაფელის,
პოეტი სიტყვას ვერ უღალატებს
და რჩება სიტყვის თანამზრახველი.

...როცა სიცოცხლე ვეღარ მამაცობს,
პადრე აკურთხებს ღვინოს და შვრიას
და მოწყვეტილი ტაშის სანაცვლოდ
სცენა ეთმობა ფოთლების შრიალს.

ჯერ სიმყრალეში სუნთქვამისჯილი
მივიღვარ, მომდევს ძალი — ყისმათი
და მანუგეშებს,
რომ თვით სიკვდილი
განწირულია სიცოცხლისათვის.

დაკარგული ღროის კიეხაში ინტერვიუ

თვალახვეული, დაგიდებთ ნაძღვეს,
მივაგნებ ჩვენი ეზოს განთიადს,
ბალუსტრადაზე გაფენილ საცვლებს
საბჭოთა ყოფის კვალი ატყვია.

ბებომ: — ეპოქა ახლა გათავდა,
სთქვა და
შემიღვრა ჭიქა სამსალით,
ახალმოსახლემ როცა ქათქათა
გაფინა თოკზე ქვედა საცვალი.

გადავწევ თეთრი საცვალის ფარდას,
ხელკავს გაუყრის მზის სხივი სარკმელს,
...სემინარიის შესასვლელ კართან
ყმანვილის სუნთქვა
საკმეველს აკმევს.

ფოტოს ფოტო ცვლის, —
ყაფლანს იასე...
ორბელიანი გაკრთება მაკო
და იშხნელების შვიდსიმინანზე
თვალახვეული მივაგნებ აკორდს.

მივაგნებ, როგორც მლოცველი ტაძარს,
როგორც მთვლემარე დედის მკერდს ჩვილი,

ან თუნდაც, როგორც პრომეთე ხანძარს,
ან როგორც მამას
უძღები შვილი.

ყოფის ენაზე რომ ვერ ითარგმნა, —
ზღვის ჰორიზონტის აშლილ იალქნებს,
მივაგნებ, როგორც გემი ითაკას,
როგორც ითაკას
გემი, მივაგნებ.

თვალახვეული მივაგნებ სტრიქონს:
— გასწი, მერანო! — მერანის დარად...
და ის, რაც იყო,
თუ მართლა იყო,
სამივე დროში იქნება მარად.

...ამ ინტერვიუს, ახლა რომ ვინერთ,
თან მათზე ვფიქრობ, ვინც ცხონდა წინათ,
მოღერილ ყელზე შევამჩნევ ბისერს
და თქვენს კითხვაზე
ვპასუხობ იმათ.

დანაშაული და სასჯელი

ახალ ქართველს მე ვერ ვითავებ,
ძველ ქართველებს თუკი გადავრჩი,
ენახავ სადგურის უცნობ მტვირთავებს
და ჩავალთ სადმე
ნაცნობ სარდაფში.

აგურის წყობის მზუფტავ ალეს
ვუცქერ და მერანს შევხსნი სადავეს,
სადაც ნესტი და სიალალეა,
ლარიბის სუფრა
და სისადავე.

და მეოცნებე როგორც კადეტი
ჩემი ოცნების ზღვაში გავედი,
...ამ სისადავის სიდიადეთი,
...ამ სიდიადის სისადავეთი.

და რაც დავირქვი სანთლის გუშავი,
ან ჩეგეგარა
მე ვარ რომელი?..
უშიშროების მისმენს მუშაკი
და მასმენს სუსის თანამშრომელი.

— ჩემო ქვეყანავ, შენი ნაპირი,
რაც ვალიარე, როგორც ელადა,
მას შემდეგ მეძებს ყველა ბანიკირი,
როგორც ბარბაროსს გატამელატა.

ბრალი მიმიძღვის განა შაურის,
ზღვა ვალი მანვეს მხრებზე ამჯერად,
— შენა ხარ ჩემი დანაშაული
და მევლინები ახლა სასჯელად.

AVE, EVA!
ისქესა სექსი

— ადამს მადა!
— ევას Ave!
აი, ია
ევასსავე.
— ავე, მადამ ევა!

დავით წერეთლის მარიამობის უმომობანი

„ოტელო“ ეჭვინი კი არა, მიმდობი-

ენდობა ორპირ იავოს და არ ენდობა

მოცე საუკუნემ ათასწლეულის

რომანის ხელოვნება დაამთავრა

ჯერჯერობით ასეა, დანარჩენს მო-

მოახერხებს კია ლიტერატურა

უკეთეს შემთხვევაში.

ნობელის შარშანდელი თუ შარშანნი-

დელი პრემია პოეზიაში ბოზ დილანს,

ან იქნებ საერთო ტენდენცია სწორად

ამაზე ხომ არ მიგვანიშნებდა კომიტე-

ისე, ბოზ დილანის რამდენიმე ტექსტს

მეტაფორა ყოვლად ბანალური პოეტ-

თორემ სხვაფორე რა საინტერესოა,

პოეტს ახალმა მთვარემ სატრფოს

კიდევ რა სჭირდება? რა სჭირდება და

„ა, ის ღრუბელი მიყვარან, ბორო-

„შვიდი ვარდით გვიან“, წერს ლექსში

კარგია? ძალიან კარგია.

რისი მეტაფორა შეიძლება იყოს?

თიადისა, რომელმაც „აღმოსავლეთი ვარდ-

„სარკეში კვირადღა“. ისევე პაულო ცელ-

არიან კრიტიკოსები, ლექსში

არადა, ეს გაძიებული ნაწარმი, უმე-

საცვარელი კაცია, მშვიდი, უწყინარი,

ქულებს კერავსო, ზუმრობდენ იმხანად.

საკმარისად შემეპო, როგორც წესად

მაგრამ მე რე ეს თავისებურად გან-

პაულო ცელანმა ჰოლოკოსტზე დანერ-

თორემ პაულო ცელანს, ჩემი აზრით, აქვს

ამაზე პოეტს ბევრი უნერვიულია.

რალაც კომისიის მსგავსი გამოიყო,

სიყრმის მეგობარმა სასტიკად უარყო

შორის თუკი მართლა არის რამე მსგავსე-

შორის თუკი მართლა არის რამე მსგავსე-

იქაური ებრაელები, საკმაოდ მრავალ-

გერმანელთა მიერ მოწყობილი ჰოლო-

რაც შეეხება პლაგიატს, დღეს, კომპიუ-

რაც შეეხება პლაგიატს, დღეს, კომპიუ-

დასაწყისად ივან გოლის ოდნავ გადა-

მსგავსი ინტერტექსტულობა იმეათი

მსგავსი ინტერტექსტულობა იმეათი

— რითმაც მოუპარავთ ჩემთვის და

ურბანიზმის შესახებ.

ერთხელ ერთი ნაცნობი პოეტი, ბარემ

— ჩანერე მერე, შე ჩემა, ვინ გიშლის!

პოლ ვერლენმა თითქმის მთელი სიც-

რბილი, მელოდიური ლექსები ურბან-

„უქმი იძახა დათვიამა, მარიენობა შე-

ფეხების გასმას დააკვირდით: გრ-

ფეხების გასმას დააკვირდით: გრ-

მთავრად და დამთავრდით: გრ-

მთავრად და დამთავრდით: გრ-

მთავრად და დამთავრდით: გრ-

მთავრად და დამთავრდით: გრ-

ეთერ თათარაიძე

თენებო, მოხვედი,
ერთ დღით კიდე მახერებ,
თანთანა' ვერ ანამწდარ
ნალევ მთვარეს მაფერებ.

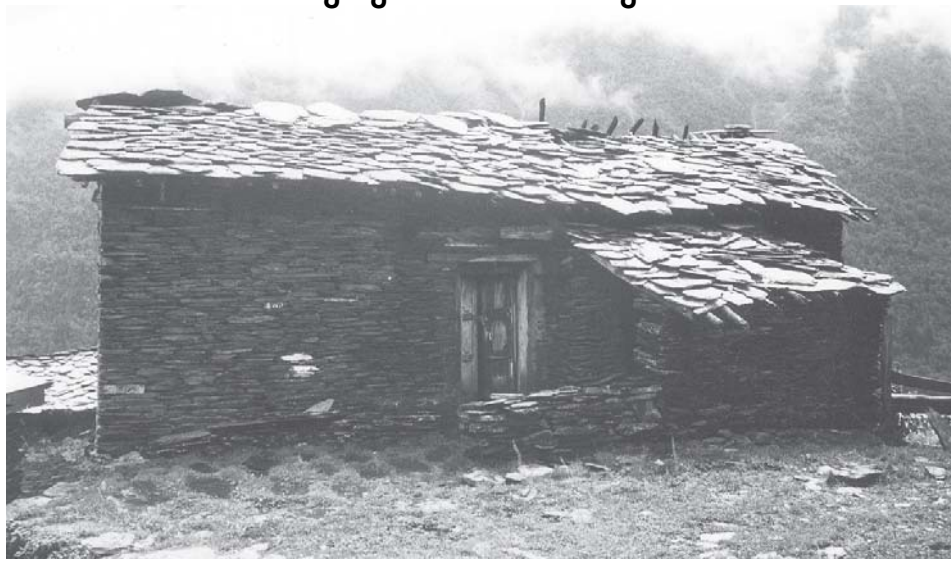
'უკვდავა', 'უკადრისა'
ყვავილების მიხდორში
ნიავ მიმაფრენდ,
ლუმ-ლუმ' ჩიტად ნაქნარს
მზისდრად მიმაფრენდ.

აფაკურთას უნდ გვეტარ
თეთრ , ლუნლულა' ზამთრებ,
ქორეულთითა უნდ გველე
განათიბარ ნამწრევენ.

შეიდასოც თვემ გადი'არ.
ცოტა' მეტმაც, თავზე.
'რა'მ დაგაბერავ', — არ მკითხვ,
სიზმარში რო შემხვდებ...

ხოგაის მიხდი არ ვარ,
ჩიტის ენა მესმოდეს,
კრავლიან გველ არ მყავის
სისხლის წვეთებ ვერ მლოკველს.

მერცხალ გაზაფხულობით
შავებში გამოწყობილ

მოვ, სიაცა შობილ.
თავის კუთხეს ვერას სთმობს,
თავის გამჩენს ტკმობილ.
გაზაფხულ მოვ, მოფრინდებ
ბუდე ვერ დათმობილ...
მერცხალმაც იცის ალაგ,სია გაჩენილ...

სი ხარ, სი დამეკარგებ,
საფიქრლადაც რო მისხლტებ...

მოდ, ვიამბოთ ჩანაჩუმ,
კმილ-კმილს გადგმულ თუშეთზე,
თავადა' რო დარჩ.
ახლ რო მრემ კაბა აცვი,
ზამთრისპირის ფარჩ.
მოდ, გეხვენებ, ვიამბოთ
ჩვენ განირულ თუშეთზე,
დარჩილ, ჩემთან, დარჩ.
მალ რო თეთრად შეღმოსავს,
პატარზლად რო ჩამოსვამს
თოვლის მბწყინავ ფარჩ.
მოდ-მოდ, მოდ-მოდ,ვიამბოთ
ჩვენ არვის მგვან თუშეთზე,
დარჩ, დარჩ, ჩემთან დარჩ...

ანასტასიას

ჩემ დახატულ ტასასომ
გუმ მთელ გულით დამხატ,
თვალე თვალბედენაი-დ
ტან არ, არც ტანს ბარხატ.
კედელს ფრესკა რო გაცვდებ,
ბებიკო ი'სრ ჩამხატ...
ჩემ პატარა ანგელოზმ,
ბებიკოსად თან ხატმ...

ლურჯ ცაზე დამხვდ დღეს ასულ
დანამნიფ შემოდგომა,
მრემ,მრემ ხაზებ განასვამ,

ჩამტკმარ, ჩანაჩუმარ დღე,
სიოიც რო არ იძვრის,
მზის სხივ დანაფარ,
ვითომ ახლა' აქ ნამყოფ,
ეეს სიტკმობა ნამზად,
უფალ განაფარ...
ასათა' დღეებიც თენდებ!

საფიქრლის მეტ რა' მაქვის,
უნდ გავხვს ფიქრის სკივრებ,
უნდ მოვიარ უმყოფელ
მთებ-გზებ,
ზღვებ-ტბებ, მჭვივრებ.
უნდ უთხრ, დარდის ნამლოზად
იმათ თავ რო მჭირდებ...
თვარამ ეეს გულ გასქდების.

მალ ამდგარ ჩიტ პირს ინმედს,
მძინარა' ჩიტ თვალთ იფშვეტს,
ადექ, საქმეს მიხედ თვარ,
წუთისოფელ მიფშვეტს.

ყვავს შევარდნად ზარდიდეს,
მინც 'ყვა-ყვას' იძახდ,
ყორან არ გათეთრდების,
ხეხვას გი'ცალ სიქა.

დღეებ დღეებს მიხყვების
სუ ერთმანეთს მგვანებ.

ხანდხან რა მავრ მწყინდების
ნაჩერ დროის ლოდინ...

განაცვეთარ სურათებს
გონში მთხილად ვხკინძავ.

ერთ ჩიტუნა' მიამბობდ, ცხრა ენა
ვიცოდეო-დ
მიმინომ დამქროლაო-დ ცხრაივ
დამავინყავ...
ჰოო, მიმინო საშიში...
სიისაკ რა პირს გიქამს ეეგ ხარბ,
დასამინავ...

სი ნამივიდ, დამეკარგ
შენ წსენების ცხრო.

ზლაპარში შემხვედრიხარ,
ი'ს ჩიტუნა' ანა'მ ხარ,
დიდ ქვაბში რო ვერ ეტევი,
პატარაში ლალად ხარ.
ას კაც გჭამსა-დ ვერ გერევი,
ერთ კაცისად არამ ხარ...
ხო, შემხვედრიხარ ზლაპრად,
ი'ს ჩიტუნა' ანა'მ ხარ...

ხან სკუპ-სკუპით ნინ მიჯდებ,
ხან ლურჯ ცაში ნამალ ხარ...

ერთ მტკაველიც რო ვერ ხარ,
სულ კი მეტა' დიდ გდგმი,
ალალ რადალ გქვიანის
თუ მტაცებლის უინ გყრი.
მინდორში რო სთამაშობ,
ათას გეგმას რო სჭრი,
უცებ თავზე ვის დე'სხად
ვის სამარეს სი სთხრი.
ალალ რადალ გქვიანის?
ალბათ, დაცინვით...

ხანთხან სულ ჯორცს ეყრების,
თვალ სუ ცისაკ ნაჭერალ
ზეცისკ მშხებრად მიფრინავს.
ხანთხან გვამს ვერ განაყარ,
თავნაბეზრი-დ მონანყენ
ულონოდა' მიხრინავს.
უფრ მეტად კი ჯორცს გაყრილ
ზესთა-ზეცისკ მიფრინავს...

დღე მოკლდებ, ღამე გძლდებ,
მთვარე ნელ-ნელ ბერდებ.
ცა ჯშირად ნაცრისფერ მფარ
საფიქრელით შტერდებ,
დღე ერთ ნამში გადისა-დ
ღამე ძლივა' თენდებ.
რა' ღონე გამი'ღვ ზამთარმ,
თოვლ უფრე-დ უფრ ბევრდებ,
დღე მოკლია', ღამე გძელი,
მთვარე ნელ-ნელ ძველდებ.

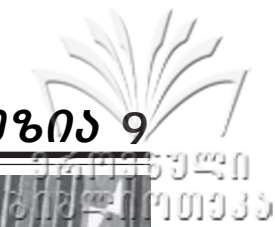
ნითელ მწარ რო გიჩინდა-დ
საყვარლის კაბა ეგონ
შირაქ მავალ ჭაბუქს.
ი'ს პეპელა' თუკი ხარ,
ცოტა' ხანად გამიჩერდ,
არაფერ გაქვ სანუხ.

შენ სახელ დღესაც აწსონს
ი'მ მელექსის წყალობით
შეყვარებულ ჭაბუკო.

მენატრების ბაღლობის
მოყრიალე დანო,
თვალნაფართალ,
მთხოლელ ცხენ,
თოკს ათრეულ პალო.
სოფელში შემოჩენილ
ძუა-ფაფარ მშალო,
მალაღა' თხელ ფეჭებზე
შემდგარ ბებო დარო.
ივლიტიე-დ დარეჯო,
ხნიერნ, ჩდილ-ჩდილ მფარონ,
მზის ამოსვლიზდ სუყველა' თ
ნასარკ არე-კარობ.
ატო, კატო, ანეტო,
საკო, სუუ უქმარო,
კერა'ით ცისკ ანაძაბ
თეთრ ბოლ, თან უქარო.
სალიკოი-დ ჟენიკო,
მანიჟა', მზე მტანო,
კანუშეი-დ მალინკო,
ვერად ვერ მოცალონ.
ჩემ დედა მენატრების,
სუუ ობლების მფარო,
მენატრების, მავრამ, ეეე,
ცხვა ვინ გა'ჩერ, ქარონ.
როდიმდელ შემოგჩივლოთ,
ან რომელ ერთ გთვალოთ,
ამოდა' ჯმით ვეკითხებ,
სიისკ ვინ ხართ, ქალო?!

რალაცა მომუქარე ლურბლებ დადიან,
ცა დანადუმ რეც-რეცით გულზე
იტარებს,
ალბათ მშხებრად დელგმ-ჭეკვით
ჩამოსწვიმსა-დ
ჩამოღვრის,
გულს აასრ იკანებს.

ძველ ბილიკებს ვედექი-დ
ქარაპების პირებსთან

ნაკანკალარ ვერდებოდ.
დანატრებულ ჩემ თუშეთს
თვალთ ვშაქმდე-დ ვბძერდებოდ.
მითომ მწვერვალად ვიქციდი
თავზე თოვლ ბუილით მფენ
გულნამშვიდარ ვბერდებოდ.
რა'ს აღარ იხილავს კაც...

ნაბუქრის ნაბუერით
კარსე-ბელვან ი'მსვებოდ,
მთვარე დამზრალ, განალიგვ'
მინამქრალარ ჩი'ცრებოდ.
დილამდინას ნალოდნარ
ნამძიმარ მზე მი'ცრებოდ...

დავეჩვიენ დუ'ჩვეველს:
სულის სიმარტოვეში
გლიმდუ'ძვრელა' ცხოვრებას...

ჰო, მივდივარი-დ მივხქსოვ
ჩემ ნილ ნუთისოფელს...

ზოგიზდ თენდებ ლამებ,
ზოგიზდ უთენებელი,
ზოგს კარებზე მზე უნევს,
ზოგთ კარს უჭსენებელი...
აგთა' ყოფილ სამზოვ,
ნადის, გუ'ჩერებელი.

გულზე ცა მად ნაავად,
ულიმდამო ფერისა,
მწრებ დაკეცილ, ჩამოყრილ
ლონელებულ ფრენისად,
როდისრა ი'კრიფების
ღურბლებ ნაგლოვ ფერისა,
როდის ში'ფ-შემიფერთებ
ფთებ ანაბუვლ ფრენისად...
ახლ კი სევდა-ნაღვლიანს
ვერაფერ ვერ მშველის, არ.

სალამოვდებ, ჩემ ფიქრებ
შემგლისფერებულ ცაზე
რა'გვერც ხეებზე ყვავებ,
ფხანკალ-ფხანკალ სხდებიან...

სიზმარშიაც ავირი,
ცხადში ვინაღ ჩივის:
მითომ ჩემ ლექსებითა
თვალ-მარგალიტ ქვივის.
უფალ გულქანდს მანვდისა-დ
ვხედავ ჩემ ლექსთ მძივის...
სიზმარშიაც ავირი,
ცხადში ვინაღ ჩივის.

მეა-დ თავნილა' ჩიტმა-დ
ურნატა' — მეყორნია'მ
გუშ აასრ მოვიამბეთ:
გაზაფხულ კავკასიონ
ერთად გადმოვიაროთ,

ერთად მოვირაზმნეთ.
მთელ ზაფხულ შენ ცა ვსეროთ,
შენ მთა-წვერებ გავგალოთ,
აღარ მოვიბარნეთ.
სამუდმოდ მანდ დავრჩენთა-დ
ხან გავწვიმდეთ, გავთოვდეთ,
ბოლოს მოვიდარნეთ.
თამარის ცისკრის ვარსკვლავ
ერთად დავატყვევოთად
საქართველომ გი'დაროს,
გუშ ააგრ მოვიამბეთ...

არ აშჩქარდ, მემრ დაცხვინდებ,
ჩემ ლექსებს რო გი'ცნობ...

ადგილ არ მაქვ ლექსების
ისრისწვერებ დუ'კრავა',
ვითომ მეთაფლიაებთ
თაფლ მანინლეს მუ'მცდარად.
ლექს ვარ ჯერაც გასაშიფრ,
იცოდეთ, სუშუ'მკვდარა'...
ადგილ არ მაქვ ლექსების
ისრის წვერებ დუ'კრავა'...

ცაზე ღურბელ მოცურავს,
გარევე სევდიზდ მამზადებს,
უსულგულოდ გამიჭდის
გუშ ჩემ ფიქრებს აზრნარევს.
ერთ ნუთს გადამიმტკნარებს
გუშ მშლოარე ვარდნარებს,
ცაზე ღურბელ გამოჩინდ,
ვიც, ვიც, სევდიზდ მამზადებს...

ეთერო, ნუ სწუნუნებ,
სოფელს თავის წეს აქვ,
მოგიყვანსა-დ უნდ ნახვიდ,
გაუწყვეტელ ფესვ აქვ...

ბალღამისი-დ თათაბოს
ცეცხლზე მიდგას მხალ...

რა' თავში ვიჭლ სამზოვს,
სიაც შენ არ ხარ,
დღელა' ცალად მბულ ჯარით
გძეელ-მღელე ყანებს ვხწნავ.
ცრემლით ნარწყავა' ხორბალს
რაბ-რაბ ნისქვილ ვხფავ,
უგემურად ნაზელ ცომს
თონეს კუტად ვსწვავ.
ნელ-ნელ შენკის მოსასვლელ
მრუმე ბილიკს ვსწნავ,
აღარ მიღირს სამზოვს,
სიაც აღარ ხარ...

შენდაც მოდის, ეთერო,
სისუ შესულ დღეებ,
ძველებურად ვერ მწვანობს
გაზაფხულის ტყეებ...

ყეფა უდგას გამეჩხრილ
სოფელ კანტ-კუნტ ძაღლებს...

ვლონობ, ვგონობ, ვდარდობა-დ
მინც ვერას ვადნობ.
დაყრუვდ, დამუნჯდ ქვეყანა.

სარკესთან გავლ-გამოვლას
ჯანგატეხილ ქალს ვხედავ.

შემომეყრებ ჩემ ლექსო-დ
დედამინა ჩემ მგონავ,
იგრ მიკურნავ სატანჯველს...

ზეცით ზარების რეკვას
განასუსარ ვისმენ,
„დიდება, შენდა, უფალო!“
ცას ავზძახ, ვერ ვითმენ.
„დიდება, შენდა“...

ეთერო, რად შეგვეყრებ
ზოგჯერ შიშის თირთოვ,
სიკვდილ უფრ გამინებსა
თუ ხარბ ადამიან?

მალ უნდ დავჯდე-დ თავ მუ'ყარვ
ჩემ გაცვეთილ დღეებს,
უნდ შევერიო-დ ვიკარგვ
ჩემ საფიქრის ტყეებს.
გულის კარებ უნდ გამუჭსნ
ჩემ სადარდლის ტყეებს,
მალ დავჯდე-დ გაგვიშლით
ჩემ ნაცვეთა' დღეებს...

მთისთავ ნანენარ ჯანლებს
ფიქრებ მიგავის...

სადარდელში ჩამრჩალ ვარ,
რა'გვერც ლაფში ურემ...

დილაიც ჩიტუნია
ლაჭუკ-ლაჭუკ-ლაჭუკავ,—
ჩემ სარკმელსთან გი'ფრინ...

ქობსავით დიიდ ჩიტებივ
კაკლებზე ფრაშ-ფრაშ-ფრაშავ
თხლათფანით სხდებიანავ,—
ინანიშვილ ამბობს.
ნეტა, აევ ჩიტ რომელი?

ადამიან ქვა ყოფილ,
რა'ისად არ უძლი,
ბოლოს მინა-მტვრად ქცეულს
შავ სამარე უძლი.
მინც აასთა' ნანამებს
სოფლიზდ ხობტა უძღენი.

გულზე სევდიან დღეებ
იგრ გადამდიან, რა'გვერც
სანვიმარ ცას ღურბლებ...

გულამოგლეჯით უსტვენს
მწვანე ბაღში ჩიტ,
სიყვარულის მგალობელ,
სმენის სიტკმით მფიჭ.
სიზმარს ღვავის ექს ნუთებ,
სასამოთხე მნიკვ,
გულამოგლეჯით გალობს
მღუმარ ბაღში ჩიტ...

წმირ ტყეც დე'ფერ სადარდელ,
შიგ მზის სხივ რო ვერ ატანს...

გმადლობ, ჩემ ტკმელ უფალო,
სიტყვა საკურნელად მბობ,
ქართულ სიტყვის ტაძარ მიგ,
თუშურისა-დედაბობ...

აი, სიქაგანაცალ,
ნაქანც-გამოსუტულ
თუშეთის გზას დავადექ,
სულ რო გავივარვაროდ
კიდევ ერთხელ მზედ მოვიდ...
მემრ რა'იც გინდ მოხწდეს...

ჩიტო, შენაც გამომყევ,
თუშეთ ერთად ვნახოთ...

დედა ჩიტო, ნუ ზდარდობ,
შვილებ სუუ მიფრინავენ,
ჩვენაც ჩვენ დედებს ერთ დროს
სვიოდ ემაგრ დავსხლტით...

თეზაზში

ხან შენ შალ გადმომიჩინდ,
ხან შენ ნაკერ საბან,
ბევრჯელ შიგ განახვევარმ
ნუთს რო ჩავიცხრ ბაბან.
ნიავიზდ მინაფენარს
ტანს მზე მლულუნ მკაბავ,
შენ აღარსი, ჩემ დედო,
აღარ მომიხვ, აღარ.
ხან შენ მანდილ შემეყარ,
ხან ჩემდ ნაქსო კაბავ,
თივთიკისას რო მიქსოვდ
ზედ ცხემლ ნაზღზედ ნაბამ,
შენ აღარსი, ჩემ დედო,
ველარ მომიხვ, აღარ...

სამსვია' მთვარე მხედავს,
იფნის ხეში გაჭედელ.

უუფლოდ არაფერ ქნილ,
სუ სცდის უფალ სულდგმულს,
ეთერო, ყველა' დილიზდ
მადლვდით ცისკ ხევე სუმბულს.

ცქრიატ დღეი, ცირცლის ხეს
ფოთოლს სძარცვავს, ამცივნებს,
ნარინჯისფერ, მრემ მტევენებს
ნაზენ მთის ფონს ამჭვივნებს,
ამის ყურებით ნატკმობს
არაფერ არ ატკივდეს.
უჰ, რა ლამაზ სურათი.

